

Ankara Araştırmaları Dergisi

Journal of
Ankara Studies

CİLT/VOL 14
SAYI/NO 1
HAZİRAN/JUNE 2026

ISSN: 2147-8724

Ankara Araştırmaları Dergisi
Journal of Ankara Studies

Ankara Araştırmaları Dergisi

Journal of Ankara Studies

Ankara Araştırmaları Dergisi / Journal of Ankara Studies

Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (VEKAM) /
Koç University Vehbi Koç Ankara Studies Research Center

Altı ayda bir yayımlanır, hakemli bir dergidir / Peer-reviewed journal published twice a year

Koç Üniversitesi Adına Sahibi / Owner in the name of Koç University
Metin Sitti

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor
Mehtap Türkyılmaz

Yönetim Yeri / Management Address
Rumelifeneri Yolu 34450 Sarıyer/İstanbul

Kapak Tasarımı / Cover Design
BAREK

Sayfa Düzeni ve Uygulama / Layout and Design
BULUŞ Tasarım ve Matbaacılık Hizmetleri
Mebusevleri Mahallesi, Turgut Reis Caddesi, No. 11/1, 06570 Çankaya / Ankara
Tel : +90 312 223 55 44 - 0312 222 44 06

Baskı / Print
Sözkesen Matbaacılık (Sertifika No; 49363)
İvedik O.S.B. 1518. Sok. Mat-Sit İş Merkezi No: 2/40, Yenimahalle / Ankara
Tel: +90 312 395 21 10

Yazışma Adresi / Correspondence Address
Hacıbayram Mah. Anafartalar Cad. Büyük Apartman No. 21, Altındağ / Ankara / Türkiye
Tel : +90 312 312 69 39
vekam@ku.edu.tr
www.ankaradergisi.org

© Koç Üniversitesi 2015

Kapak Görseli / Cover Image: Ankara Sancaktepe'den Ovacık'a bakış. Fotoğraf: Münire Arslanoğlu Sezgin,14.12.2025.

Bu sayı 750 adet basılmıştır. / Printed 750 copies.

Basım Tarihi / Date of Issue: 30.06.2026

Makalelerde yer alan düşünce ve görüşlerden yazar(lar) sorumludur.
Responsibility for the ideas and views set out in these articles lies entirely with their author(s).

Ankara Araştırmaları Dergisi, TR Dizin, DOAJ, EBSCO HOST, ERIH PLUS, Index Islamicus, UlrichsWeb, GALE ve SOBIAD'da dizinlenmektedir.
Journal of Ankara Studies can be searched in TR Dizin, DOAJ, EBSCO HOST, ERIH PLUS, Index Islamicus, UlrichsWeb, GALE and SOBIAD.

Editörler / Editors

Mehtap Türkyılmaz, Koç Üniversitesi
mturkyilmaz@ku.edu.tr

Alev Ayaokur, Koç Üniversitesi
aayaokur@ku.edu.tr

Bilim Danışma Kurulu / Science Advisory Board

Prof. Dr. Ahmet İçduygu, Koç Üniversitesi
Prof. Dr. Alan Lessoﬀ, Illionis University
Prof. Dr. Ali Uzey Peker, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Aliye Öztan, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Asuman Türkün, Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Ayşe Duygu Kaçar, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Berna Alpagut, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Berna Arda, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent Yılmaz, Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Davide Deriu, University of Westminster
Prof. Dr. Dilek Hülya Kayaoğlu, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. T. Elvan Altan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Erol Demir, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Filiz Yenişehirlioğlu, Koç Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya Taş, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan Tekeli, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. John J. Grabowski, Case Western Reserve University
Prof. Dr. Kamil Yılmaz, Koç Üniversitesi
Prof. Dr. Kutalmış Görkay, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Leyla Alpagut, Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Somuncu, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Tunçer, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Metin şenbil, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Musa Kadioğlu, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Nuray Bayraktar, Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Oya Atalay Franck, Zurich University
Prof. Dr. Öcal Oğuz, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Özer Ergenç, Bilkent Üniversitesi
Prof. Dr. Ruşen Keleş, Kapadokya Üniversitesi
Prof. Dr. Savaş Zafer şahin, Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Scott Redford, SOAS University of London
Prof. Dr. Seçil Karal Akgün, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Sumru Altuğ, Beyrut Amerikan Üniversitesi
Prof. Dr. Y. Sümer Atasoy, Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. şebnem Köşer Akçapar, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Zeynep Gürhan Canlı, Koç Üniversitesi
Prof. Dr. Umut şumnu, Başkent Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent Batuman, Bilkent Üniversitesi
Doç. Dr. Kyle T. Evered, Michigan State University
Doç. Dr. Sema Demir, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Doç. Dr. Zeynep Yasa Yaman, Hacettepe Üniversitesi
Andreas Treske, İzmir Ekonomi Üniversitesi
Ömer Kural, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

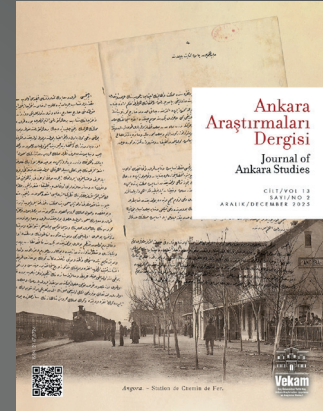
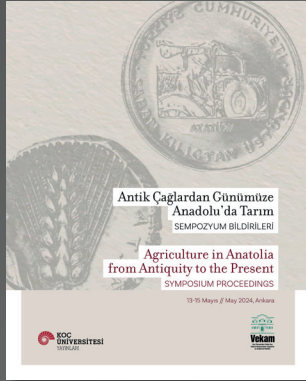
İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

İrem Alpay

Yayın Danışmanı / Publishing Consultant

Aytaç Yıldızeli

VEKAM YAYINLARI

AÇIK ERİŞİM KAYNAKLAR (E-KİTAPLAR)

VEKAM, Ankara odaklı mimarlık tarihi araştırmalarıyla gerçekleştirdiği kent ve bellek temalı atölyelerine dair özgün yayınlarını, hızlı, kolay ve ücretsiz biçimde araştırmacıların erişimine sunuyor.

VEKAM Yayınlarına online satış platformlarından; Koç Üniversitesi Yayınları satış noktalarından (Ankara-Ulus / İstanbul-Beyoğlu); YKY satış noktalarından erişilebilir.

vekam.ku.edu.tr

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

- VI Editörlerden
From the Editors
Mehtap TÜRKYILMAZ, Alev AYAOKUR

Araştırma Makaleleri / *Research Articles*

- 1 Between Medicine and Architecture in Mid-Century Türkiye: Ankara's Atatürk (Keçiören) Sanatorium
Türkiye'de Yirminci Yüzyılın Ortasında Tıp ve Mimarlık Arasında: Ankara'nın Atatürk (Keçiören) Sanatoryumu
Deniz AVCI, Cansu DEĞİRMENCİOĞLU
- 31 Bellek ve Aidiyetin Duygusal Politikası: Duygulanımsal Yönetişim ve Ankaralıların Saraçoğlu Mahallesi Deneyimi
The Affective Politics of Memory and Belonging: Affective Governance and Ankara Residents' Experiences of the Saraçoğlu Neighborhood
Cihat ERBİL, Zarf Songül GÖKSEL
- 59 Necatibey Mahallesi'nde Planlama Yaklaşımlarının Değişimi: Lörcher'den Yücel-Uybadin'e Dönemlerarası Bir İnceleme
The Transformation of Planning Approaches in Necatibey Neighborhood: An Inter-period Analysis from Lörcher to Yücel-Uybadin
Sibel ÖZTÜRK
- 91 Ankara'da İmar Kirliliğinin Haritalanması: CBS Tabanlı Mekânsal Bir Değerlendirme
Mapping Zoning Pollution in Ankara: A GIS-Based Spatial Assessment
Zübeyde Tuğba ALKAN ÇELİK, Münire ARSLANOĞLU SEZGİN, Özge YALÇINER ERCOŞKUN
- 121 Ankara Ulus Örneğinde Türk-İslam Mimari Mirasının Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Değerlendirilmesi
Assessing Turkish-Islamic Architectural Heritage within the Context of Sustainable Tourism in Ankara Ulus
Betül ÖZTÜRK, Fulden Nuray KÜÇÜKERGİN

Editörlerden

Derginin 27. sayısı; mimarlık, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, şehir ve bölge planlama ile turizm alanlarını keşiştiren, kente dair farklı boyutları ele alan pek çok özgün çalışmayı bir araya getirmektedir. Bu sayıda yer alan makaleler, Ankara örneği üzerinden mekânın dönüşümünü; tarihsel, yapısal, yönetsel ve toplumsal boyutlarıyla çok katmanlı bir bakış açısıyla ele almaktadır.

Sayının ilk makalesi, Ankara Atatürk (Keçiören) Sanatoryumu'nu, Türkiye'de 20. yüzyıl ortasında sağlık sisteminin geçirdiği dönüşüm bağlamında incelemektedir. Çalışma, literatürde genellikle erken dönemleri (19. yüzyıl sonu–20. yüzyıl başı) ele alınan sanatoryumların, yüzyıl ortasında değişen tıbbi, mimari ve politik koşullar altında nasıl yeniden şekillendiğine odaklanarak önemli bir boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda sanatoryum, yalnızca bir tedavi yapısı değil, zaman içinde katmanlaşan ve farklı işlevler üstlenen bir sağlık altyapısı olarak ele alınmaktadır.

İkinci makale, Saraçoğlu Mahallesi örneği üzerinden kentsel dönüşüm süreçlerinin bireyler üzerindeki etkilerini incelemektedir. Çalışma, dönüşümün yalnızca fiziksel çevreyi değil; aynı zamanda insanların duygularını, belleklerini, aidiyet duygularını ve adalet algılarını da şekillendirdiğini ortaya koyarak, kentsel değişimin toplumsal ve duygulanımsal boyutuna dikkat çekmektedir.

Üçüncü makalede ise Ankara'nın başkent ilan edilmesinden sonra başlayan modern şehircilik süreci içerisinde, Ulus bölgesinde yer alan Necatibey Mahallesi'nin 20. yüzyıl boyunca geçirdiği planlama ve dönüşüm süreci ele alınmaktadır. Farklı dönemlere ait imar planlarının karşılaştırılması yoluyla, planlama yaklaşımlarının zaman içindeki değişimi analiz edilmekte; bu değişimin doğrusal değil, süreklilik ve kopuşların iç içe geçtiği çok katmanlı bir süreç olduğu ortaya konulmaktadır.

Bir diğer makale, Ankara'da 2000–2025 yılları arasında hız kazanan kentsel gelişim sürecini imar kirliliği olgusu üzerinden ele alarak, bu sürecin kent üzerindeki çok boyutlu etkilerini incelemektedir. Çalışma, imar kirliliğini yalnızca düzensiz yapılaşma olarak değil; planlama ilkelerinin ihlali, kamu yararının göz ardı edilmesi ve rant odaklı büyüme politikalarının sonucu ortaya çıkan yapısal bir sorun olarak değerlendirmektedir.

Sayının son makalesi ise Ankara'nın tarihsel çekirdeğini oluşturan Ulus semtinde yer alan Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait Türk-İslam mimari mirasının sürdürülebilir turizm bağlamındaki potansiyeline odaklanmaktadır. Çalışma, bu mirası yalnızca fiziksel varlığı üzerinden değil; toplumsal bellek, yerel farkındalık, turistik çekicilik ve korunma pratikleri çerçevesinde çok boyutlu olarak değerlendirerek, sürdürülebilir turizm ve kültürel miras ilişkisine önemli katkılar sunmaktadır.

Bu sayıda yer alan çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde, Ankara örneğinde kentsel mekânın; tarihsel katmanlar, planlama kararları, toplumsal deneyimler ve ekonomik-politik dinamikler doğrultusunda sürekli dönüşen çok boyutlu bir yapı sergilediği görülmektedir. Bu yönüyle derginin 27. sayısı, kenti yalnızca fiziksel bir alan olarak değil; toplumsal, kültürel ve yönetsel ilişkiler ağı içinde şekillenen dinamik bir olgu olarak ele alan bütüncül bir perspektif sunmaktadır.

Kente dair farklı araştırmaların sunulduğu bu sayımızın ilgiyle okunması dileklerimizle.

From the Editors

The 27th issue of the journal brings together a diverse collection of original studies spanning the fields of architecture, political science and public administration, urban and regional planning, and tourism. The contributions in this issue collectively examine the transformation of urban space through the case of Ankara, offering a comprehensive and multi-layered perspective that integrates historical, structural, administrative, and socio-cultural dimensions.

The opening article examines the Ankara Atatürk (Keçiören) Sanatorium within the broader context of the transformation of Turkey's healthcare system in the mid-twentieth century. While existing scholarship has largely focused on the early development of sanatoria (late nineteenth to early twentieth century), this study addresses a critical gap by analyzing their reconfiguration under shifting medical, architectural, and political conditions during the mid-century. In doing so, the sanatorium is conceptualized not merely as a healthcare facility, but as a dynamically evolving and functionally layered infrastructure.

The second article explores the Saraçoğlu Neighborhood as a case study to investigate the experiential dimensions of urban transformation processes. Moving beyond a purely spatial understanding, the study demonstrates that urban transformation profoundly shapes individuals' emotions, memories, senses of belonging, and perceptions of justice, thereby foregrounding the social and affective dimensions of urban change.

The third contribution focuses on the planning and transformation processes of the Necatibey Neighborhood in the Ulus district within the broader trajectory of modern urban planning following Ankara's designation as the capital. Through a comparative analysis of planning decisions across different periods, the study reveals that changes in planning approaches cannot be understood as linear shifts; rather, they reflect a complex interplay of continuity and rupture.

Another article addresses the rapid urban development experienced in Ankara between 2000 and 2025 through the lens of zoning irregularities and speculative, profit-driven growth patterns, conceptualized as "zoning pollution." The study examines the multidimensional impacts of this process and frames it not merely as uncontrolled construction, but as a structural issue arising from the erosion of planning principles, the marginalization of public interest, and market-oriented urban policies.

The final article examines the sustainable tourism potential of the Turkish-Islamic architectural heritage from the Seljuk and Ottoman periods located in Ulus, the historical core of Ankara. Adopting a multidimensional approach, the study evaluates this heritage not only in terms of its physical attributes, but also in relation to collective memory, local awareness, touristic appeal, and conservation practices. In doing so, it makes a significant contribution to the discourse on sustainable tourism and cultural heritage management.

Taken together, the articles in this issue demonstrate that urban space in Ankara emerges as a continuously evolving and multi-dimensional construct shaped by historical layers, planning decisions, social experiences, and economic and political dynamics. In this respect, the 27th issue offers a comprehensive and integrative perspective that approaches the city not merely as a physical entity, but as a dynamic and relational phenomenon embedded within broader social, cultural, and institutional networks.

We hope that this issue, which brings together diverse scholarly contributions on urban space, will be received with great interest.

